

AREGCEL

XIX. ÉVFOLYAM 20 SZÁM

Főszerkesztő: LAZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, 1946 DECEMBER 16.

KERESKEDŐ A DERESÉN

Minden háború és minden forradalom után (háborúk alatt és forradalmak előtt is) kereskedő-ellenes hangulat lesz úrrá a dolgozó és fogyasztó tömegeken. Az áruhiány és a drágulás okát a kereskedőben és a kereskedelmi tevékenységben látják. Tény és való, hogy a béréből, fix jövedelméből tengődő társadalom hősi kitartásának és bámulatos munkateljesítményének minden ellenértékét ma még élmezési és egyéb nélkülözhetetlen cikkek bevásárlására, s házbérré fordítja. A tömeges ritkán elfogulatlan és az elkeseredés mindig általánosít. Ma már a kereskedőt nemcsak az áruhiányért s a drágaságért fekteti, deresre a közhangulat, hanem azért is, mert rengeteg közértségteljes cikket csempésztek ki az országból. Holott a felkészült siserhada túlnyomó többségében olyanokból verődik össze, akiknek a kereskedéshez, a tisztességes és törvényes áruforgalomhoz semmi közük. Minden bajért, gondért, nélkülözésért a kereskedőt, minden kereskedőt felelőssé tenni, ugyanolyan esztelen és veszedelmes, mint az „Ergerberger“ volt esztendőkkel ez előtt. Az viszont szintiszta igazság, hogy a felszabadulás után, az infláció alatt, de már sokkal korábban is, a náci-nyilas rablógazdálkodás idején, számos olyan ember került a magyar kereskedők közé, aki a régi, megbízható, szakképzett cégek hagyományait nem ismerte és a kereskedelem iránt és iratlan törvényeit kutyába sem vette. Bizony, minden foglalkozási ágban, minden országban sülyedt az erkölcsi mérték és még az üzleti tisztesség hazájában, Angliában is sok a panasza a visszaélések miatt. De minden általánosítás igazságtalan! Aki megérdemli, az vegye el méltó büntetését; közönségek ki maguk a kereskedők az üzleti életből az ilyen hitvány embert, állítsa pellengérré úgy a közhatóság, mint a tisztességes kereskedelem erkölcsi testülete. De ne feledjük el: kereskedelem nélkül nincs gazdasági élet. Mindentől van kereskedelem, még ott is, ahol nincs kereskedő: a szovjetkereskedelmet sem hivatalnokok vezetik, hanem kitűnő kereskedők. Kereskedni muszáj, élni nem! — mondották már a rómaiak is. A gazdasági élethez a kereskedelem pedig éppen úgy hozzátartozik, mint minden egyéb foglalkozási ág, nem is szólva arról, hogy az állami bevételek nagyobb részét a kereskedők adója adja. Ez az általánosító hajsza különben éppen az ellenkező hatást érheti el, mint ami a célja. Elképedtetten visszavonulásra, átállásra kényszerítheti a tisztességes kereskedőket és megmarad a szakma alja, amely eddig is kibújt a törvény keze alól. Akkor lesz csak okunk igazán panaszra!

A newyorki határozat

a legszebb karácsonyi ajándék!

Óriási lelkesedés Amerikában

New-York, dec. 15.

Az Egyesült Nemzetek hosszú és hullámzó közgyűlése a kölesönös engedékenység és béke karácsonyi hangulatában ért véget. A határozat, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott,

„a legszebb karácsonyi ajándék, amelyet az emberiség a háború kitörése óta kapott“

mondotta egyik vezető amerikai diplomata. Ez a határozat megnyitja a leszerelés, a fegyverkezések csökkentése, az idegen megszállások megszüntetése, tehát az állandó és tartós béke felé vezető utat. Ehhez a nagy eredményhez a világ három vezető nagyhatalma egyforma mértékben járult hozzá. A kezdeményezés díszösége a Szovjetunió külügyminiszterét, Molotovot illeti meg, de ugyanolyan érdeme van Bevinnek és Byrnesnek, akik ezt az indítványt olyan javaslatokkal egészítették ki, amelyek ma már valószínűvé teszik, hogy a fegyverkezések és megszállások okozta feszültség beítható időn belül enyhülni és talán megszűnni fog.

Az Egyesült Nemzetek egyhangú határozata két részből áll. Az első rész megbízza a Biztonsági Tanácsot, hogy dolgozza ki a lefegyverzés hatékony ellenőrzésének a tervét és felszólítja valamennyi tagállamot, hogy csapataikat minél előbb vonják vissza, úgy más tagállamok, mint a volt ellenséges államok területéről. A második határozat felhívja a Biztonsági Tanácsot, hogy a fegyverkezések ellenőrzésére javaslatot dolgozzon ki és állapítsa meg, mely adatokat tartoznak egyes államok fegyverkezéseik és hadseregük állásáról a Biztonsági Tanácsal közölni. Mind a két javaslat hosszú és beható tárgyalások után keletkezett kompromisszum. De a politika nem egyéb, mint a kompromisszumok művészet — mondották a delegáltak, akik között már a hét előzetes kezdve olyan bizakodó és vidám hangulat uralkodott, amint nemzeti közeli tárgyalásokon a háború befejezése óta, helyesebben Pétusán és Roosevelt hatála óta nem lehetett megfigyelni.

Barátságos, udvarias és kellemes légkör uralkodott New-Yorkban

ke kemény téli napokban, a bár és a buffet rekord-forgalmat bonyolítottak le és általában az volt a vélemény, hogy az Egyesült Nemzetek fiatal szervezete elkezdte a Népszövetség zsákutcáját, elindul a realpolitika útján s ami a legfontosabb, megszűnt az a gyat-

barátságosan, néha szinte ellenséges hangulat, amely Nyugat és Kelet között uralkodott. Kissé borús árnyékot vet erre a baráti és békés légkörre az angol és amerikai vezérkar egyezményének az angol alsóház pénteki ülésén napirendre került kérdése, amely azonban csak Bevin hazatérése után kerül részletes tárgyalásra. Bevin egyébként a „Queen Elisabeth“ fedélzetén Molotovval együtt elhagyta Newyorkot és azt remélik, hogy a gyönyörű hajó kellemes légkörében

a két miniszter még közelebb jut egymáshoz

és módot talál arra, hogy az angol birodalom és a Szovjetunió politikáját a még vitás kérdésekben is közös nevezőre hozza. Az amerikai közvélemény kitörő örömmel fogadta a leszerelésre és a fegyverkezések ellenőrzésére vonatkozó két egyhangú határozatot, de különösen Byrnes beszédének azt a mondatát fogadták nagy lelkesedéssel, hogy

Amerika kész az atombomba titkát megosztani más államokkal,

ha ezek a saját fegyverkezéseikről és a saját kutatásukról nyílt és őszinte jelentéseket terjesztenek a Biztonsági Tanács elé. Amerika öröklött és ősi humanus hagyományai — mondják Newyorkban — ebben a mondatban plasztikus formában jutottak kifejezésre s most a világ többi hatalmain a sor, hogy Amerika és a Szovjetunió példáját kövessék.

Peyer Károly és társai emlékirata a Szociáldemokrata Párthoz

A pártvezetőség válasza

A „Népszava“ vasárnap reggeli száma közli azt a memorandumot, amelyet

a szociáldemokratapárt öt tagja: Peyer Károly, dr. Valentin Ágoston, dr. Györki Imre, Brumiller László és Pozsgay Gyula terjesztett a pártvezetőség elé.

Az aláírók felszólalásukat a belpolitikai helyzettel s azzal az aggodalommal indokolják, amely a párt sorsát és jövőjét illetően tölti el őket. Kiáltó szó és figyelmeztetés akar lenni ez az emlékirat, — mondják, amelynek megírására őket multjuk és felelősségük tudatán kívül a párt iránti szeretet készítette. Az emlékirat szerint

Elvi és taktikai hiba történt, mikor a szociáldemokrata és a kommunisztapárt a szociáldemokrata tömegek akaratainak ellenére közös listával indult.

A helyzet azóta fokról-fokra romlik, s a párt tekintélyének, hatalmi súlyának lejárataához vezet.

Az aláírók három szempontot, mint követelményt nyomatékosan hangsúlyoznak:

1. Semmiképen sem akarják a pártegységet megbontani.
2. Nem akarják a két munkáspárt közötti együttműködést feladni, mert ez a reakció törekvéseit segítené elő.
3. Nem akarnak oroszellenes politikát támogatni.

Gondosan kívánnak ügyelni arra, hogy a szociáldemokrata párt legyen egyik politikai pártnak

sem függvénye, s ugyancsak örökölni azon, hogy az ország ne legyen egyik hatalomnak sem csatlósa.

Követelik, hogy a pártvezetőség független emberekből és ne fizetett alkalmazottakból álljon. Súlyos mulasztás, hogy a pártvezetőség a pártválasztmányt mult év augusztus óta egyszer sem hívta egybe. A memorandum élesen bírálja a párt gazdasági politikáját,

a bürokrácia sohasem virágozott úgy, mint ma s a mai bürokrácia még tehetőlenebb, mint a régi.

Rámutat a memorandum a közéletben elharapódzott korrupcióra és álláshalmozásra s azokra a súlyos gazdasági bajokra, amelyeket egyrészt a szakértelem hiánya okoz.

Felelős és szakértelmet igénylő állásokban — állapítja meg — sok esetben töltenek be vezető és irányító tisztséget olyan egyének, akik sem eddigi gazdasági tevékenységük, sem tapasztalataik alapján ezen tisztségek betöltésére nem alkalmasak. Új burzsuázia alakult ki, főleg az állami üzemekben, amely sokban túlért a régi kapitalistákon.

Gyanus, szennyes, sőt rosvottmultú egyének a pártok útján betolakodtak fontos gazdasági és politikai állásokba, külföldi képviselőkbe és ezek az egyének, akik a régi világban el nem képzelhető merészséggel úzik

gyanus tevékenységüket, a legalkalmasabbak a demokrácia kompromittálására.

Másfél év nem volt elég arra, hogy a kormány közigazgatási és rendészeti téren rendet teremtsen. Földet, villát kaptak és elfogadtak olyanok, akiknek erre érdemük nincs. Súlyos hiba, hogy a párt kereskedelmi és ipari tevékenységet folytat, mert

politikai pártnak semmi keresnivalója ezen a téren nincs, tagdíjakból és önkéntes munkából kell magát fenntartania.

Az internálási és rendőri jelentkezési rendszert — ezt a kifejezetten reakciós, fasista intézkedést — fenntartani nem lehet, aki bűnös, azt bíróság elé kell állítani és megbüntetni. A külpolitikában súlyos hibának minősíti, hogy a Népszava és a párt több tagja

külpolitikai vonatkozásban egyoldalú irányt követ és szinte ujjong, ha például az angol munkáspártot — amely pedig testvérpárt — valami támadás éri.

Felkészületlen és erélytelen külpolitikánk — állapítja meg — indokolja annak szomorú eredménytelenségét.

A demokrácia ellenségei, akik korábban nyilasok vagy imrédysták voltak, beléptek valamely politikai párthoz és félretolták azokat, akik évtizedes párttagok voltak, s szabadságukat, sokszor testi épségüket veszélyeztették elhűségük mi-

att. A pártvezetőség a föld-birtokreform végrehajtását rá-bizta arra az emberre, aki az-előtt a fajvédő pártokkal ko-kettált, ahelyett, hogy a végre-hajtás olyan elvtársakra biza-tott volna, akik több évtized óta a szociáldemokratákban foglalkoztak a földbirtok kér-désével.

Végül a memorandum rámutat hogy a katonai megszállás bizo-nyos idő elteltével meg fog szűnni s egyébként sem lehet, politikát arra építeni, hogy idegen hatalom fegyverei őrizték meg a demokrá-cia vívmányait. Féltő, hogy mi-helyt a megszállás elmúlik, nem lesz elég erőnk arra, hogy a de-mokratikus politikai berendezke-

A pártvezetőség válaszol

A pártvezetőség a Népszavának ugyanazon számában válaszol a memorandumra. A választán Antal, Halász Alfréd, Jusztusz Pál, Kelemen Gyula, Kéthly Anna, Kisházi Ödön, Marosán György, Ries István, Révész Ferenc, Rónai Sándor, Szakasits Árpád, Száva István, Szeder Ferenc, Szélig Imre, Takács Ferenc, Tolnay József, Tury István, Udvaros István, Vaj-da Imre, Vágvölgyi Tibor és Zen-tai Vilmos írták alá. A válasz fel-rója, hogy

Peyerék kifogásait nem a párt keretén belül, a párt ille-tékes fórumai előtt hangoztat-ják, hanem a belső pártügyet a nyilvánosság elé vitték, mert a memorandum egyidejűleg a pártion kívül álló politikai és hatósági fórumok, sőt külföldi sajtó-képviselők kezébe is eljutott. A pártvezetőség éppen ezért nyil-vánosságra hozza az egész memo-randumot, szükségesnek tartja azonban leszögezni, hogy sem egy, sem öt párttagnak nincs joga a pártvezetőség felelősségvonnásá-val a kongresszus szuverén jogát vitássá tenni.

A választ a memorandumra a pártkongresszus adja meg. Végül bejelentik, hogy a pártve-

KARÁCSONYRA
MUZEUM-KRT.
5
MUZEUM
KÖNYVKERESKEDÉS
KÖNYV, kotta a legszebb és LEGOLCSÓBB ajándék.

Egész családja boldog
karácsonykor, ha
töltőtollat,
levélpapírt, mesekönyvet,
írógépet
Sugár és Vörösváry
szaküzletének
bő választékából vásárol.
Rákóczi-út 11.

**Főtt- és sülttészta-
hoz, húspanírozáshoz**
használjon valódi
„APOLLO” fűzőtojas-
pótlót
Élelmiszerüzletben kapható.
Csakis „APOLLO” márkát
fogadjon el.

**Karácsonyra
KÖTÖTTOLMI
„KATA”**
Deák-tér 3. 1/2 em.
Tel.: 18-22-13.

dést megvédjük. A memorandum kéri, hogy a pártkongresszus össze-hívása előtt tegye megzívülés tárgyává az elmondottakat a párt-vezetőség s tegye lehetővé, hogy a párt tömegpárt legyen, amelyben a demokrácia érvényesül.

Brumiller László, mint a Népszava jelenti, a memorandummal kapcsolatban levelt intézett Pe-yer Károlyhoz, amelyben rámutat:

„Abban a hiszemben íta alá a memorandumot, hogy az csak a pártvezetőség, nem pedig a nyilvánosságnak szól. Miután arról értesült, hogy Peyer az emlékiratot illetéktelen ténye-zők elé tárta, kijelenté, hogy aláírását nem tekintí érvényes-nek.

zetőség a kongresszusi jelentés-ben igen szigorú önkritikát fog gyakorolni.

Peyer: Ez a párt belső ügye

A politikai körökben nagy fel-tűnést keltett közleményvel kap-csolatban levelt intézett Peyer Károly

képviselőhöz, aki így nyilatkozott:

— Ez a párt belső ügye, amelyet a pártion belül fogunk elintézni.

Arra a kérdésre, vajjon ez az elintézés még a kongresszus előtt megtörténik-e, Peyer a következő választ adta:

— Természetesen a kongresszu-son.

A kiszegapárt álláspontja: Nem kívánunk beavatkozni!

A Reggel munkatársa felkeresett egy kiszegapárti vezető politikust, aki a Népszavában megjelent memo-randummal és az arra adott válaszával a következőket mon-dotta:

— Az, ami a Népszava mai cik-kével kapcsolatban napvilágot lá-tott, méltán tarthat számot a leg-nagyobb figyelemre és érdeklő-désre. Azok számára azonban, akik a politikai életet a kulisszák mö-gött is ismerik, a cikkek semmi újat nem mondanak. A Kiszegapárt vezetősége pontosan ismeri a koalíciós pártok belső életét, prob-lémáit és nehézségeit, de

sohasem távolodott arra az útra, amelyet — sajnos — a testvérpártok annál gyakrab-ban követnek, hogy a koalíciós pártok belső életét a nyilván-osság elé viszik.

— Odáig elmentünk, amit a jú-niusi közös deklaráció szövegezett meg, hogy küzdeni akarunk a pár-tokban — tehát a Kiszegapárt-ban is — a reakció ellen, de

hogy az egyes pártokban meny-nyire él és virágzik, mennyire jutott hatalomhoz és befolyás-hoz a reakció, azt megállapí-tani egyedül az illetékes párt jogosult.

A szociáldemokrata párt problé-máját az ő saját ügyüknek tekint-jük és ebbe nem kívánunk beavat-kozni. A memorandumnak egy mondatát azonban nem tekinthet-jük kizárólag az illető párt ügyé-nek. Ez

a memorandum következő szö-vegrésze: „Féltő azonban, hogy mihelyt a megszállás elmúlik, nem lesz elég erőnk arra, hogy a demokratikus politikai be-rendezést megvédjük”.

Ezt a feltevést a leghatározot-tabban vissza kell utasítani. Ez nem a szociáldemokrata párt ügye, hanem a magyar demokrácié. A magunk részéről

semmi kétségünk sincs a tekin-tetben, hogy külső erő nélkül is meg tudjuk-e óvni a demokrá-cia vívmányait.

Meg tudjuk és meg fogjuk óvni. Egyszer már megírta A Reggel, hogy még egy összeomlás ez az ország nem bírna ki. A demokrá-cia megszűnése egyenlő volna a nemzet összeomlásával. Ez az ösz-szeomlás pedig a nemzet halálos betegségéből való lábadozás után

nem egy újabb betegágyat, hanem a sirt jelentené.

Olyan sirt, amelyből nincs fel-támadás!

New-York az UNO állandó székhelye

Az Egyesült Nemzetek közgyű-lése szombaton este 46 szavazattal 7 ellenében az Egyesült Nemzetek Szervezetének végleges székhelyévé New York Manhattán város-nyegedét választotta. A közgyűlés felhatalmazta Trygve Lie főtitkárt, hogy kezdjen tárgyalásokat az amerikai hatóságokkal az UNO állandó székhelyének felállításával kapcsolatban.

A legfiatalabbak ..

Sok vita, szóharc, mentési kísérlet és palástolt, vagy palástolatlan szeméremérzet után végre itt állnak előttünk. Több mint kétszáz műal-kotással sorakoznak fel a magyar festészet és szobrászat legfiatalabb-ja. A negyvenéves felső korhatárig, szinte kivétel nélkül látható min-denki, akivel komolyabban számot lehet vetni. A Fővárosi Képtár e legújabb kiállítása régóta időszerű kérdésre vet tiszta fényt, régóta va-júdo problémát old meg gyökeresen. Nyilvánosság elé léphetnek végre mindazok, akik előtt eddig elérhe-tetlen, zárt sziget volt a legtöbb kiállítóhelyiség s akik nehéz min-dennapi gondjaikkal is alig-alig tud-tak megküzdeni. Egyéneket kiemelni és egyénekről beszélni a sok leg-szebb reménnyel induló tehetség kö-zött méltatlan lenne a kiállítás szel-leméhez! Az egyének dicséreténél sokkal fontosabb az az általános egységes, nemes, fejlett ízlés, mely tökéletesen harmonikus képet nyújt a tárlat egész megjelenéséről. Lesz-nek majd, akik magasra emelked-nek, mások meg elbuknak e párt-fogók nélküli rideg küzdelemben, de a művészi pálya kezdetén állók mély és hittel teli művészi kultúrája leg-szebb ígérete képzőművészetünk jö-vőjének. A kiállítás megszületéséért és az anyag izléses rendben való felsorakoztatásáért Kopp Jenő igaz-gatót illeti teljes elismerés.

Radocsy Dénes

Lepjük meg kedveseinket! Karácsonyra — újévre

<p>1000 ÖTLETES AJÁNDEK...</p> <p>ARKANZAS-nál Petőfi S.-u. 8.</p>	<p>„SPORTRUHAZATTÓL” vegyen kézzel festett tiszta selyem kendőt és blúzt</p> <p>VI., Bajcsy Zs.-út 13. (Andrássy-út sarok)</p>	<p>ZENEGÉP — RADIO villamos háztartási cikkek HERCZEGH RADIO</p> <p>VI., Andrássy-út 14.</p>
<p>CALDERONI ÉS TÁRSA LÁTSZERESZEK Samodai Gyula</p> <p>Tel.: 380-124. V., Vörösmarty-tér 1.</p>	<p>SOMLÓ ÉKSZERESZ a legválasztékosabb finom ékszerek, briliánsok, ezüsttárgyak és órák szaküzlete</p> <p>Tel.: 420-357. VI., Andrássy-út 27.</p>	<p>LASZLÓ ÉS FEKETE Szövet-, selyem- és mosóárúkból a legjobbat ajánlja olcsón</p> <p>Petőfi Sándor-utca 14. Bejárat csak a sarokon!</p>
<p>ROSENSTEIN M.-né finom bőrúru különlegességei karácsonyra — dús választékban</p> <p>Tel.: 169-456. Párisi-utca 6-b. Petőfi S.-u. sarok</p>	<p>BREITFELD SZÜCS irhabundakülönlegességek, alakítá-sok és átszabások</p> <p>Budapest, IV., Váci-utca 14.</p>	<p>GYERMEKFÉNYKÉP VERES-től</p> <p>V., Dorottya-utca 1.</p>
<p>DONÁTH SÁNDOR régiségek, képek, 60 éve</p> <p>Tel.: 187-037. Kossuth L.-utca 3.</p>	<p>DÉKÁNY NAPOLEON</p> <p>BORHEGYI Vörösmarty-tér</p>	<p>MÜNCHENGRÁTZI CIPŐ</p> <p>IV., Kossuth Lajos-utca 15.</p>
<p>KORDA TESTVÉREK MÁRKÁS TÖLTÖTOLLAK, finom papíráruk üzlete</p> <p>Tel.: 422-109. VII., Erzsébet-krt. 52.</p>	<p>SZÖNYEG- KÜLÖNLEGESSEGEK KLEIN ÖDÖN</p> <p>IV., Kossuth Lajos-utca 2. (Városház-utcai oldalon.)</p>	<p>SCHOSBERGER ERNYŐKÜLÖNLEGESSEGEK Czunyi József</p> <p>Tel.: 181-433. IV., Vörösmarty-tér 2.</p>
<p>GRAMOFON ÉS LEMEZ kotta, könyv legnagyobb választék-ban ZALA</p> <p>Tel.: 420-129. Teréz-körút 2. Tel.: 125-977. Szt. István-krt. 24.</p>	<p>„DANUVIA” és „MOM” DÍSZÉBRESZTÓÓRAK Tökéletesek, pontos és olcsó. Kapható szaküzletekben!</p> <p>Egyedárusító: ÓRAKERESKEDELMI RT.</p>	<p>BÁNFALVI, GEREBÉN ÉS LUBOWSKY gyári új és használt írő- és számológépek HERMES BABY</p> <p>Tel.: 122-041. V., Báthory-u. 20.</p>

A NOVA VILÁGHIRŰ KÖNYVEI SINCLAIR: A sárkány fogai

a legnagyobb világsiker,
a „Letűnt Világ” és a „Két
világ között” harmadik ön-
álló folytatása

JAMES JOYCE: Ulysses

Évtizedek óta a magyar
könyvpiac egyik legnagyobb
irodalmi eseménye

TÖRÖK REZSŐ: Mr. Egyenes ittthon nőül

A népszerű író egyik legvidá-
mabb, legkedvesebb regénye

HERTZSZ ERZSEBET Zsuzsi pénzt keres

A legszebb a j á n d é k fiatal
leányok részére a népszerű
Zsuzsi könyvek új, 5. kötete

FÜGCÖNY WIEG

fonai kézimunka
szakmunkásokban
1000 Forint-utca 10.

„Derék dolog, hogy az asszonyok vették kézbe a panaszok elintézését, nehogy férjeik újból abbahagyják a munkát“ Nagy Ferenc válasza a tatabányai asszonyküldöttségnek

Szombaton délelőtt több küldöttség kereste fel Nagy Ferenc miniszterelnököt. A legérdekesebb közöttük a

15.000 tatabányai bányászasszony képviselőiben megjelent 25 tagú asszonyküldöttség volt. Megjelenésének külön érdekességét kölcsönözték az a körülmény, hogy az elmúlt hetekben a tatabányai bányászok egy napra sztrájkba léptek.

A miniszterelnök a kis tanácsteremben fogadta a bányászasszonyokat: — Mult hó 15-én a tatabányai bányászok itt jártak miniszterelnök úrnál — kezdte az asszonyküldöttség vezetője — és élelmiszeri helyzetük javítását, az árak csökkentését kérték s erélyes eljárást az áruzsorásokkal és csempészekkel szemben.

Az asszonyok és lányok most azért jöttek el, ne történjenek megintegyszer az, ami a múlt héten, hogy leálljanak a bányászok, mert ez árt a demokrácia érdekeinek.

— Követeléseink között — mondotta — szerepel az árak általános fellétszágát és további csökkentése, az Anyag- és Árhivatal árainak szigorú ellenőrzése, a dolgozók élelmi biztosítása, a nemdolgozók

kirekesztése a hatósági ellátásból és a statáriális ítéletek végrehajtása. További kérésünk:

a miniszterelnök úr tegye lehetővé, hogy becsületbeli kötelességünket a szegediekkel szemben teljesíthessük.

Ők nyaralásra szívesen látták gyermekeinket. Mi akkor azt ígértük, hogy jóságukat szénrel viszonzzuk. A szén, amely a mi üzemi ellátásunkból való, meg is van, de nem tudjuk elszállítani, egyrészt nem kapunk vagonot, másrészt nagyon drága a vasúti tarifa.

Végül kijelentette a küldöttség vezetője, hogy szeretnék, ha békében élhetnének és nem kellene férjeiknek sztrájkjal tüntetniük.

Nagy Ferenc miniszterelnök a következő választ adta:

— Örömmel köszöntöm a tatabányai bányászok küldöttségét. A drágaság megszüntetésének követelése teljesen indokolt. Mi küzdötünk a drágaság ellen hónapok óta, de azt láttuk, hogy a hatóságok a bűnösökkel szemben elnézők voltak. Ezért hoztuk be a statáriumot, amely az áruk külföldre csempészésére is vonatkozik. A

statárium több mint egy hete érvényben van.

A drágaság ellen tovább kell küzdeni, de ne bízzuk azt csak a hatóságokra. Az asszonyok ne vásároljanak egyedül, hanem ketten vagy hárman, hogy tanu legyen és tudjanak mindjárt bizonyítani, ha árdragítást tapasztalnak.

A textileosztás új rendje szerint kell jutni vidéken is mindenkinek a textilből, legalább is bizonyos mértékig. Megnéztem, mi az oka, hogy egyes vidékekre még mindig nem jut el a textil. A legfontosabb élelmiszerek fejadagjai biztosítva vannak.

karácsonyra külön cukrot és lisztet is kapnak a dolgozók.

Zöltségfélékben most már nem tudunk eleget nyújtani, egyrészt mert a szárazság miatt kevés termelt, másrészt mert a szezonból kint vagyunk, tehát a kisebb készlet is fogytán van. A cipő körül van a legtöbb baj, jól tudom — mondotta a miniszterelnök. A gyárak elegendőt tudnának termelni, de kevés a nyersbőrkészlet, kül-

földről pedig nem tudunk behozni. Az egész világon bőrhány van, ez verte fel az árakat. Emellett a lábbelit még mindig több súlyos adó terheli.

Gondoskodni akarunk azonban arról, hogy a bányászok akciós lábbelit kapjanak. Ha külföldről jön be áru, ezt elsősorban a bányászok kapják.

Ami a tizenhárom vagon szénrel illeti, amellyel a bányászasszonyok becsületből tartoznak a szegedieknek, még ma érintkezésbe lépek Gerő miniszter úrral, hogy tegye lehetővé ennek a szénnek elküldését Szegedre.

Ha a bányászasszonyok ennyi becsülettel akarnak eleget tenni kötelezettségüknek, ezt feltétlenül méltányolni kell, mert nem közömbös, hogy az egyik társadalmi réteg a másikkal szemben ilyen erkölcsi elkötelezettséget érez.

Az elhangzott panaszokat a Gazdasági Főtanács elé viszem. Jogos és helyes, ha előadják panaszaitkat. Azt is derék dolognak tartom, hogy

az asszonyok maguk vették kezükbe a panaszok elintézésének ügyét, nehogy — mint mondták — férjeik abbahagyják a munkát,

mert a sztrájk árt a termelésnek és így a demokráciának.

Az asszonyküldöttség megelégedéssel vette tudomásul a miniszterelnök választát és csendben, rendben elvonult.

A franciák ború s karácsonya

Páris, dec. 15.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Franciaországnak van már miniszterelnöke, de kormánya még nincs! A miniszterelnök orvosi tilalomra hivatkozással és 74 éves korára tekintettel, ugyan csak átmeneti és rövid időre vállalta a megbízást, amíg Franciaország új kormánya meg nem alakul. De egyelőre

nagyon kevés remény van arra, hogy az új kormány rövid időn belül megalakul.

A legnagyobb nehézséget az okozza, hogy a két legnagyobb pártot, a kommunisták és a köztársasági népmozgalmos pártját lehetetlen, legalább egyelőre, egy kabinetben egyesíteni.

A kommunistapárt a belügyi, a külügyi és a hadügyi tárcát követeli.

a második követelésük pedig az, hogy a jobboldalnak egyetlen pártja se vegyen részt a kormányban, mert ennek a pártnak tagjainak a kommunisták nem hajlandók együtt kormányozni. Miután a francia szocialisták a maguk részéről úgy határoztak, hogy a kormányban csak akkor vesznek részt, ha velük együtt a kommunistapárt is kiküldi tagjait a kabinetbe, rendkívül nehéz feladat ez a háromszöget úgy összekapcsolni, hogy gyakorlati munkára képes olyan kormány alakuljon, amelynek minden fontos kérdésben megbízható többsége lesz a nemzetgyűlésben.

IGNÁCZ RÓZSA: URAK, ÚRFAK...

Az utolsó húsz év Budapesten uraskodó középosztályának, egy levert társadalomnak gúnyos, szigorúan igazságos korrajza. Két kötet, 840 oldal.

RÉKAI ANDRÁS: AZ IGAZSÁG SÉTÁI

Pihé Flórián ferde tükre, pazarul kacagtató, mély és megszivlelő képzet nyújt a társadalomról. Irodalmi vetülete annak a filozófiának, amely szerint az ember játékos kedve alakítja ki a különböző korokat.

GELLÉRT ANIKÓ: TÉTOVA SZÁRNYAK

Forrongó kor regénye, melyben izzó kavargásban él a mult művészete és a tehetséges, de még tétova jelen szárnyrakapása.

FŐVÁROSI KÖNYVKIADÓ

3 órában 5 drb. fénykép 20 forint belől utlevélbe Párisi foto Párisi Nagy Aruház

KARÁCSONYI ÜDVÖZLŐK
KÁNTIZ C. ÉS FIAI
V., Vadász-utca 28. Telefon: 120-201.

Névnapra, ünnepre ajándék tokaji bor
a legszívesebben fogadott az édes
Kapható: a termelőnél
literenként kimérve és izlésesen palackozva, R-né Szász Ilona tokaji szőlőbirtokos budapesti lerakójában:
VIII. ker., Szentkirályi-utca 4.

„1947 DECEMBERÉBEN ÁLL A MARGITHID!”

Újjáépülnek a hidak, a vasutak, az egész ország. Szemünk előtt épül a jövő, de részeseivé csak úgy válhatunk, ha szívvel-lélekkel dolgozunk érte. Mindennek előfeltétele a szellemi újjáépülés, s ezt szolgálja a modern rádió, mely tanít és örömteljessé varázsolja küzdelmes napjainkat.

A romokból újjáépülő ország nem nélkülözheti mindnyájunk anyagi hozzájárulását sem. Bármit vásárolunk, hozzájárulunk az újjáépítéshez, mert az iparcikkek árában 25-40% a közteher.

A rádióvásárló közönség szívesen áldoz az újjáépítésért, biztosítja magának a szellemi újjáépülés örömeit és pénzét jól fekteti be.

ha **ORION-RÁDIÓT** vesz.

Előzetes ORION rádiókerekeskedésnél kedvező fizetési feltételekkel is kapható.

Karácsony előtt **saját érdekében** nézze meg évtizedek óta elismert, szolid cégünk gyönyörű, békebeli **14 kirakatát** melyek naponta este 10-ig vannak kivilágítva. **Egy pillantás meggyőzi Önt, hol vásároljon játék, üveg, porcellán, zománcédes és háziartási cikkeket!**

SZÉKÁCS ÁRUHAZ V., Fürst Sándor-u. 11. Katona József-utca sarok.

Nagybudapesti élelmiszer-jegyek G szelvényére december 20-ig
és KARÁCSONYRA KÜLÖN nagybudapesti jegyek D szelvényére december 31-ig
1 tasak = 40 tabletta
ALLAMI EGYEDÁRUSÁGI SACCHARIN
beváltható a helyi dohányárusoknál.

Vidéki élelmiszerjegyek december havi 6. szelvényére
vidéki jegyek 4. szelvényére

Új rádiók zenegépek részletre is Karácsonyra Újévre gyári garanciával. **Morvai rádió** r. rádió n. Erzsébet-kr. 40. Telefon: 423-583.

Gyári új rádiók nagy választékban BUDÁN Molnár-nál XI., Bartók Béla-út 41.

RÁDIÓK részletre is! **Stemmer** hangszergyár, Rákóczi-út 60.

Rádiókészülék, rádiócső és rádióalkatrész. Mindhárom bizalmi cikk. Garancia erre **NAGY ANDOR** Múzeum-körút 11.

MARNITZ VII., JÓZSEF-KÖRÚT 37.

HANGFÉNY Gramofon - Jemex RÁDIÓ Foto - Optika - Kino VI., ANDRÁSSY-ÚT 2.

HIREK

Üzenet

Küldtem feléd az örömet,
galambként szállt a légben.
Ugy vágyott két kezed közé
és megjagyott a réten.

Küldtem feléd a bánatot,
kis szolgát, megriadtat.
Nem adta neki eledelt
és szomjúhozni hagyta.

Küldtem feléd a csókjaim,
mint gyöngysort a nyakadba.
Eltépted és mind szétgurult
az útra, a patakba.

Küldöm feléd az éneket,
halk szárnyai remegnek.
Míg alszol, vánkossodra száll,
dúdolja, hogy szeretlek.

WEÖRES SÁNDOR

— **Kövágó egy esztendeje.** Egy éve „első polgára” a fővárosnak Kövágó József. Ilyen fiatal polgármesire még nem is volt Budapestnek. És ilyen mozgalmás, küzdő, gondtal terhes esztendőre is kevés város polgármestere nevez vissza. Az első évfordulón halálával, s szeretettel köszöntik őt a főváros polgárai. De megemlékeznek személyéről és munkájáról boldogabb fővárosok vezetői is. London lord-mayorja kétszáz szavas sürgönyben beszél arról, hogy London és Budapest, a győztes és a legyőzött állam fővárosa egyformán sokat szenvedett a háború borzalmas napjaiban, most is egyforma erőfeszítéssel lendül neki az újjáépítés új honalapításának. Visszanézzünk erre az esztendőre, amely fél-ér más korszakok egy-egy évszázadával és azt mondjuk: helyes és méltó volt, hogy a rommá rothadt város élére tetterszáz fiatal embert és — mérnököt állítottak! A mérnök-polgármester hatalmas energiával és szívós szorgalommal igyekszik talpraállítani a várost, felépíteni a romokat, felpezsdíteni az életet. Ugyanakkor pedig finom tapintattal és okos diplomáciai érzéssel teremti meg a helyes egyensúlyt a pártok és csoportok, az érdekek és az értékek között. Okos ember, józan ember. Tények és tettek embere. Mérnök, aki sem a várospolitikában, sem a munkapolitikában nem követ el matematikai bűnt, nem vét a statika törvényei ellen.

- Töltőtollat Racsiktól, Wesselényi-utca 24. Javítások.
- Legcélzesebb ajándék karácsonyra és újévre kötött ruha, pullover, harisnya. Nádasztól, IV., Deák Ferenc-u. 23. (Deák-tér sarok)
- ÖTLET, józsis, finomság... Ez mind együtt: egy ARKANZAS-ajándék... (Petőfi Sándor-utca 8.)

— **Tánctáncok Csehországban.** Kladno vidékén kéthavi tánctáncokat rendeztek el, — jelenti a csehszlovák sajtó. A rendezet „az erkölcsileg feslett ifjúság” tette szükségessé. A fiatalok alkoholizmusát, könnyelműségét és a verekedéseket a táncmulatságok nagy mértékben támoogatják.

Tűzriadalom a Palace-moziban

Az este 8 óratájában riadalom támadt a Palace-moziban. Hirtelen füst töltötte meg a helyiséget, a nézők fejjel lefelé a helyükre, kiáltani kezdtek, a kijáratok felé fordultak, a vetítést nyomban megszüntették és kigyulladtak a lámpák. Kiderült, hogy nem a moziban keletkezett a tűz, hanem a másodikemeleti filmkölcsönzőben, ahol egy filmtekeres gyulladt ki és a füst leszárt a moziba. A tűzoltók percek alatt megjelentek, a tüzet eloltották és a moziban, ahol senkiben sem esett kár, ezután folytatták az előadást.

— **Rendelet egyes ipari vállalatok kötelező üzemszünetéről.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli az iparügyi miniszter rendeletét, amely intézkedik egyes ipari vállalatok kötelező üzemszünetéről. A rendelet értelmében azok az ipari vállalatok, amelyek az utolsó 30 nap alatt 1000 kilowatt-órát meghaladó energiát, illetve novemberben 10 tonnát meghaladó szénfelhasználást fel üzemi termelési célra, december 21-től január 2-ig a szénfogyasztásuk szükségessé vált csökkenése érdekében üzemszünetet kötelesek tartani. Ezek a vállalatok decemberben csak a részükre engedélyezett villamos energia 70 százalékát használhatják fel. Nem tartoznak a rendelkezés hatálya alá a bányászati és kohóipari vállalatok, vízművek, csatorna-üzemek, villamos üzemek, malmok, pék- és tejüzemek és cukorgyárak. Az üzemszünetelés tartama alatt esedékes munkabérek kifizetéséről külön rendelet fog intézkedni.

Felülvizsgálják a nyilasok által kivégzett „katonaszökevények” ügyét

A honvédelmi minisztérium felülvizsgálat tárgyává teszi azoknak a szerencsétlen fiataloknak az ügyét, akiket a nyilasok 1944 végén mint „katonaszökevényeket” tömegesen végeztek ki. A magyar demokrácia hősi halottainak tekintik őket és családjukról az igazolt hősi halottak családjához hasonló módon kíván gondoskodni.

— **Bajcsy-Zsilinszky-út és emlékműavatás Újpesten.** Az újpesti Nemzeti Bizottság, majd a város tanácsa a Független Kisgazdapárt indítványára az István-utat Bajcsy-Zsilinszky Endréről nevezte el. Vasárnap avatták fel az utat és emléktáblát, amely bronzba öntve örökíti meg Bajcsy-Zsilinszky Endrét az újpesti városházán. Az ünnepségen megjelent Nagy Ferenc miniszterelnök, özvegy Bajcsy-Zsilinszky Endréné és sok közéleti tényező. Tizenegy órakor érkezett Tildy Zoltán köztársasági elnök, akit Bartha Albert honvédelmi miniszter és dr. Pesta László képviselő, a helyi Kisgazdapárt elnöke fogadott. A Himnusz hangjai után Pesta László mondott ünnepi beszédet s ezalatt lehullott a lepel a két méter magas emlékműről, amely Tar István szobrász-Gálhidy Béla polgármester vette át Gálhidy Béla polgármester vett át a város nevében.

— **Az éjjeli mise időpontja.** Az Érseki Helytartóság közli, hogy a hó 24-én, Szent Karácsonyt megelőző napon az úgynevezett éjjeli szentmise időpontjának kitűzését az egyházközségek plébánosaira és a helyi lelkesekre bízta, tehát minden templom- és kápolna-ajtón idejében ki lesz függesztve, hogy délután, este, vagy éjjelkor (hány órakor) lesz a szentmise.

— **Halálhír.** Dr. Vantós Gyula, az ismert agrárpolitikai író és szerkesztő, a Magyar Gazdaszövetség ny. igazgatója, 68 éves korában, a hó 12-én, hosszabb betegség után, elhunyt. Temetése kedden fél 3 órakor lesz a Kerepesi temetőben.

• **Az egész családnak egy helyen veheti meg karácsonyi ajándékát. Vargánál.** Egyetem-utca 1. Világvárosi kirakata látványosság.

• **AZ AJÁNDEKOK serege elkápráztat...** Az árak megnyugtatók... ARKANZAS-nál (Petőfi Sándor-u. 8.)

— **Fényes Marcell** (Teréz-körút 34.) újra megnyitotta ismert és elismert divatüzletét.

1860 óta

Kozma kalap márka!

SOMOGYI BÉLA-UT 3/A. (Károly-körút)

Nagy magyar regény!

Fekete István Gyepőlő nélkül

A vidéki társadalom élete. Hétköznapi emberek hétköznapi sorában a regény keresztesét adja a huszas évek Magyarországának, azoknak az égető társadalmi és gazdasági problémáknak, amelyeknek szükségképpen világtárforduláshoz és a demokrácia győzelméhez kellett vezetniük.

Ára 18.— forint, kötve 24.— forint.

Nagy külföldi siker!

Eric Knight

Lassie hazatért

A „Légy hű önmagadhoz” szerzőjének szívbemarkolóan gyönyörű regénye. Lassie, a kutya története, a hűség és áldozatvállalás éposza. Mint Eric Knight minden műve, új regénye is a magasabbrendű humánizmust sugározza.

Ára 18.— forint, kötve 23.— forint.

Kapható minden könyvesboltban ÚJ IDŐK Irodalmi Intézet Rt. (Singer és Wolfner) kiadása

Elveszett

egy barna kutyakutya

szombat délután egy kétkutya. Csúpan írások vannak benne. Bácsületos megtalálót kérem, adja le a „Pesti Tőzsde” címén, Nádor-utca 12. Kallós Jánosnak. A megtaláló jutalomban részesül.

Az őrmester közbeszól

A belgrádi szláv kongresszus zárulésán Gundorov szovjet altábornagy a következőket mondta: „A szláv mozgalom nem függ össze a régi pánszlávizmussal. A szláv mozgalom, élén a nagy Szovjetunióval, a nemzetek közötti egységet, a demokráciát és humanizmust hirdeti.” A világ nemzeteihez intézett kiáltványban a kongresszus kijelenti: „A szláv népeknek idegen az a gondolat, hogy más népek jogait veszélyeztessék. A szláv népek épűgy meg tudják becsülni más nemzetek szabadságát és függetlenségét, mint a magukét.” „Az igazi lenini és sztálini nemzetiségi politika az, amely a Szovjetunió alkotmányában testet ölt” — írja az Ijesztője november 30-iki számában s Idézi Sztálint, aki kijelentette egyik beszédében: „A bór különböző színe, az elűtő nyelv, a kulturális és politikai fejlettség különböző foka nem szolgálhat alapul arra, hogy vele bármiféle nemzetiségi megkülönböztetést megindokoljanak.” A szláv népek órlási többsége ezt az emberi és európai politikát valja. Ámde az őrmester közbeszólta! Az őrmester ezúttal Nejedli cseh delegátus hangján szóllott, aki kijelentette, hogy az Adria és a Baltikum közötti terület szláv volt és azzá kell lennie. Ez az Ijesztő és megdöbentő mondat nem Lenin és Sztálin, nem Husz, Komnen és Masaryk szelleméből fakadt, ez nem az egyenjogúság és testvériség, hanem az alitisztek és ajtónállók, a porkolábok és pecirkerek hangja, annak az őrmesteri bugris imperializmusnak a hangja, amely Kollártól Mech Sanyóig annyi bajt okozott nemcsak a magyaroknak, de mind a dunai népeknek. Egyszóval Nejedli úrnak nem elég, hogy a magyarság annyi vért vesztett, mint még soha a török háborúk óta, nem elég, hogy elvesztettük nemzeti vagyonunk 40 és nemzeti jövedelmünk 42 százalékát, hogy költségvetésünk 45%-át jóvátételre és kártérítésre kell fordítanunk, nem elég, hogy fizetünk annak a népeknek is, amellyel nem állottunk harcban s amely győzött, anélkül, hogy harcolt volna, nem elég, hogy koldusok lettünk, nekik pedig ölkibe hullott a csehországi német vagyon s minden áttelphetté iparvállalat. Nem! „A Baltikum és az Adria közötti fekvő egész roppant területnek szláv birtokban kell lennie” — mondja Nejedli úr. Hogy ez mit jelenthet, arra megdöbentő példa az, ami most az északi magyar határok mentén történik. Ezek után Magyarország és Európa joggal kérheti: Moszkva vagy Turócszentmárton szelleméhez igazodik-e a csehszlovák köztársaság nemzetiségi politikája?

KISS DEZSŐ

— **Vigopera nyílt meg Budapesten!**

A kamarapera-szűlő fogja szolgálni, a kisopera-irodalom rejtőző kincseivel ismert meg bennünket az a tehetséges művészcsoport, amely most nyitotta meg a Zeneakadémia színháztermében a főváros második operaszínházát: a Vigoperát. Mozart „Eneklecké”-jével és Méhul 1800-ban színrekerült „Kincskeresők” című kis remekével kezdtek el az évet. A két operácska játékosága, dallam-szerűsége, kecsessége, pezsgő jókedve és szatirikus íze teljesen érvényesül a társaság kitűnő vezetője, karnagya, rendezője, játékmestere, Endre Béla tolmácsolásában. A legszebb hangú és legtehetségesebb fiatal művészek közül elsősorban Lukács Eva, Halmi

Lujza, Miklós Kata, Mindszenti, Galsay nevét emeljük ki, de Werner Mária és Horányi is részleges az elismerésre. A díszletképek Varga Mátyás kitűnő alkotásai. (b)

- Az United States Lines magyarországi irodáját a közeljövőben megnyitja. Frankovszky Béla tengerész kapitány, a vállalat vezetője jelenleg megfigyelőként működik Budapesten.
- Orgona női divatüzlet, harisnya, pullover, fehérnemű különlegességek. Régi posta-utca 7-9.
- Józsis — ARKANZAS-ajándék...
- A Magyar Színházban esténként Janika folytatja diadalmas útját!
- ÖT POMPÁZÓ KIRAKAT, telve ajándékokkal... Ez ARKANZAS karácsonyi prezentje... (Petőfi S.-u. 8.)
- Ötlet — ARKANZAS-ajándék...

BOROZO, Opera mellett. VI., Dalszínház-u. 8. T.: 123-179.

REGGELIG NYITVA

Ma, vasárnap, holnap, hétfőn, szerdán és pénteken

egész éjjel LEVESKÜLÖNLEGESSÉGEK

TÁNC Berkes Béla és cigányzenekara muzsikál.

CONTINENTAL ÉTTEREM

(Dohány-utca 42. Kamara mozi épületében.)

MINDEN ESTE 2 ZENEKAR, az étteremben LAKATOS GYULA és cigányzenekara muzsikál.

A vörösszobában FELLER-DUBÁN jazzegyüttese játszik

Tánc! — Kitűnő konyha! — Polgári árak!

KALAPJA PIRZKOS? FORMÁTLAN? Rendel - hozza LAMPERT kalapmester, Jókai-tér 6.

Uj kézikocsit kitalál? VI., Bajnok-utca 34.

PRINCE

úri és női divatkülönlegességek a régi elismert minőségben!

A HALOTTAK ÉLNEK állítja PEERY PIRI A MEGTALÁLT POKOL c. regényében

A könyv hőse a sikkesztó Kulub Péter, aki öngyilkossága után két hónappal kezd meg a regényben életét. Mindennél izgalmasabb téma, amiről egész Budapest vitatkozik.

KÖRMENDY-KIADÁS

Karácsonyra nagyon szepet: Telefon: 189-374 HALMITÓL egy szines képet, IV., Calvin-tér 3.

Ballon-, Eső-, Viharkabát

Salamonovits Manó V. Sas-u. 25. Tel.: 120-226.

Kedden lesz az első árdrágítási statáriális tárgyalás

Egy 26 éves B-listás tisztviselő a vádlott

A gyulai ügyészség szombaton délelőtt táviratilag közölte az igazságügyminisztériummal, hogy

árdrágítás büntette miatt letartóztatották Csernus Mária 26 éves B-listás, orosházi közvédelmi tisztviselőt. Utasítást kért, hogy statárium elé állítsák-e vagy sem?

A minisztérium telefonon nyomban értesítésre lépett a gyulai ügyészséggel, ahonnan közölték a bűnügy adalót. Ezek szerint Csernus Mária mintegy

100 mázsa búzát vásárolt össze 110-120 forintos áron és a fekete-piacon 130 forintért, tehát a maximális ár fölött kínálta eladásra.

Amikor tettenérték beismerő vallomást tett. Orosházáról rendőri fedezettel szállították át a gyulai ügyészség fogházába, ahol a statáriális ügyész részletesen kihallgatta.

Az igazságügyminisztérium úgy találta, hogy Csernus Mária esete a kéthetes életbe lépett statárium rendelkezése alá tartozik

és utasította a gyulai ügyészséget: tegyen indítványt a gyulai törvényszéknek a rögtönítélő tanács összehívása iránt. A statárium életbe léptetése óta

ez lesz az első árdrágítási ügy, amely rögtönítélő tanács elé kerül. A statáriumnak ugyanis olyan komoly elrettentő hatása volt, hogy a gazdasági rendőrség azóta egyetlen olyan árdrágítót vagy csempészt sem fogott el, akinek büncselekménye súlyossága miatt rögtönbíráskodás alá lett volna vonható.

Az ügyész megkeresésére a gyulai törvényszék elnöke azonnal intézkedett a rögtönítélő tanács összehívása iránt s

a főtárgyalást kedd reggel kilenc órára tűzte ki.

A per kimenetele elé országos érdeklődéssel tekintenek, mert a statáriális bíráskodás mértéke 10 évi fegyház, ha pedig enyhítő körülményeket a tanács nem talál, a büntetés: halál.

Hatszázötven munkaszolgálatost temettek ismét vasárnap

A nagy temetésnek nincsen vége, egymásután nyílnak meg a tömegsírok: vasárnap ismét nagy temetés volt a rákoskeresztúri temetőben. A hatalmas sírúregben amik a 650, kégyetlenül halomragyilkolt fiatalembernek a temetői hantolták el, akiket Harkán ölték meg a náci rémuralom alatt, elvetemült príbékek, akiknek vajmi kis része vette el itt a földön büntetését!... A dermesztő téli délelőttön óriási sokaság vette körül a megasott sírvermeket: özvegyek, árvák, apák, anyák, testvérek, menyasszonyok gyászgyászborult, zokogó serege. Ott voltak a kormány, a hatóságok ki-

küldöttei, a közélet kiválószámai és sok-sok névtelen, akiket az emberi szív legszebb érzelmé, az együttérző részvét hozott ki ide, a messze temetőbe. A gyászkar imája felszárnyalt a felhős égre, ostromolva Isten irgalmát és az embersziveket. Löczy Károly főkéntor megkapó búcsúztató éneke, mint szívbeemárgoló jajszó zaklatta fel a lelkeket. Katona József dr. rabbi szárnyaló szavai pedig nemcsak gyászt hirdettek, vértanúkat sirattak, hanem az élőkhez szóltak: telemelkedést, okulást, intést adva az élők számára.

Népbíróság elé kerül gr. Széchenyi György a volt balatonfüredi főszolgabíró

A népbíróság László Dezső-fanácsa most fogja tárgyalni azt a népellenes bűntudat, amelynek

vetett el és a nép és demokraciellenes hírvetés szolgálatába állott.

vádlottja gróf Széchenyi György 36 éves volt földbirtokos.

Széchenyi 1941-ben és a későbbi években is Balatonfüred főszolgabírja volt. A népbíróság népellenes büncselekményekkel vádozza meg azokért a cselekményekért, amelyeket hivatali működése során, elsősorban a zsidótörvények életbe léptetése idején elkövetett. A vád szerint

A vádlott Széchenyi György szabdlatában van, a rendőrségen tett vallomásaiban tagadta, hogy népellenes és antiszemita magatartást tanúsított.

Nagybacon! Nagy Vilmosnét majdnem megölte az elromlott gázvasaló

Szombaton délután majdnem végzetes baleset érte Nagybaconi Nagy Vilmosnét, a volt honvédelmi miniszter feleségét. A gondos háziasszony konyhájában vasalni kezdett. A gázvasaló azonban az ostrom alatt megrongálódott, gumiszellepe nem záródott tökéletesen és így gázömlés támadt. A gázvasaló rohamos gyorsasággal töltötte be a konyhát, úgyhogy a volt honvédelmi miniszter neje már majdnem elveszítette eszméletét. Utolsó erejével megkísérelte, hogy elhagyja a konyhát. Szerencsére éppen ekkor jött látogatóba egyik rokonuk, aki a gázt elzárta, nyomában ágyba fektette Nagy Vilmosnét és értesítette a mentőket. A mentők aztán koffein-injekcióival magához térítették. Nagy Vilmosné már jobban van és remélhetőleg néhány napon belül teljességgel felgyógyul.

kötelességén messze túlmenően hajította végre a különböző utasításokat.

Igy például megvonta a zsidó lakosságtól a hús- és túlzélszerellást. Dr. Löczy Lajosnét, Jávornét, Kosztolányi Gusztánnét pedig kiutasította,

Jávornét még külön is megfenyegette, hogyha nem tartja magát a kifiltó rendelkezéshez, a tapolcai gettóba viteti, férjét pedig internáltatja,

jóllehet, az asszonyok „árjapárják” voltak és nem volt joga velük szemben eljárni.

Azt is a volt szolgabíró terhére rója a vádhatóság, hogy a németeket magasztalta és olyan kijelentéseket tett, amelyek egyeztek a nyilas szólamokkal és a nyilas lapok irányzatával. Ezek szerint tehát

népellenes cselekményeket kö-

EMKE
k á v é h á z
Kalmár Pál énekel Rácz Béla muzsikál

EMKE
G r i l i
Keleti László és Kövály Gyula
új humoros jelenetek, Melitta Sisters

Annelore and Fred Ronson Budapest először
Radics Gábor jazz-zenekara
Minden szombaton reggelig nyitva!

Karácsony jön!
Mangold Béla Kolos
nyakkendői, sál
ajándékozunk.
IV., Petőfi Sándor-utca 1.
Apponyi-térnél.

ISTENHEGYI SZANATÓRIUM
SZABADSÁGHEGY, ÓRA-ÚT 12.
Telefon: 361-970.
Központi fűtés. Békebeli ellátás.

10 PERC ALATT IS KÉSZÍT ICZOLVÁNYKÉPET CSISZÁR FOTO, VÁCI-UTCA 21.

DOMBAY PENZIÓ
kizárólag Zoltán-utca 16. I.
Telefon: 122-907.
Központi fűtés. Meleg víz. Békebeli ellátás. Mérsékelt árak! Szobák ismét kaphatók!

RÉVAI karácsonyi könyvei

Békay János: **AZ IDEGEN** Regény
Ára kötve 28.— forint

Hoffmann Edith: **MŰVÉSZFEJEK**
Négy színes és huszonöt fekete táblával
Ára kötve 30.— forint

Ilyés Gyula: **HUNOK PÁRISBAN** Regény
Ára kötve 42.— forint

Márai Sándor: **A NÖVER** Regény
Ára kötve 30.— forint

Georges Simonon: **NÉGER NEGYES** Regény
Ára kötve 19.— forint

Szerb Antal: **GONDOLATOK A KÖNYVTÁRBAN** Tanulmányok
Ára kötve 48.— forint

Tamási Aron: **SZÍVBÉLI BARATOK** Ifjúsági regény
Ára kötve 28.— forint

Török Sándor: **ÉLETED KÉSZ REGÉNY** Regény
Ára kötve 42.— forint

Legszelb és legélszecsébb
Karácsonyi ajándék

Levélpapír
Töltőtoll
Zsebirón
Em ékkönyv
Zsebnaptár
Fényképalbum
Kifestőkönyv

KAPHATO MINDEN SZAKÜZLETBEN
Közvetésszi: Magyar Papír- és Irószekerkereskedők Országos Szövetsége, Budapest

8 személyes selejt
étkészlet 148-
porcellán, 24 részes

Vizeskészlet, színes, csiszolt 14.80
Boroskészlet, színes, csiszolt 14.80
Likörkészlet, színes 14.80
Süteménykészlet, színes . . . 14.80
Kompótkészlet, színes 14.80
Vizespohár, színes, csiszolt . 1.20
Borospohár, színes, csiszolt . 1.10
Táztartási cikkek nagy választékban

PÁRISI
NAGYÁRUHÁZ

SANGHAY KÁVÉHÁZ

Külföldi artista attrakciók:
Tzilakov duo — Pipsy Hye — Yollanda i Angelo — Trio Patinas, Boitsoff duo és elsőrendű magyar artisták:
Borbíró Andrea, Szamosy nővérek, Fann, Horváth nővérek
ZENE ESTE 9-10! TÁNC ZÁRÓRÁGI! KEDD, CSÜTÖRTÖK, SZOMBAT ÉS VASÁRNAP REGGEL 6 ÓRÁIG!
DÉRI RÁDIÓZENEKARA telefon: 258-430

Párisi esték a RÓZSAFÁBAN

A rózsás teremben valahol Budán a Kacska-utcában
Az étteremben
E. FISCHER és K. SZEGI PÁL zeneszerző kitűnő jazz-duója
RIGÓ GYUSZI muzsikál
Elsőrendű magyar konyha, kitűnő italok. Egész éjjel taxiállomás. Autópark. Szerdán, szombaton reggel 5-ig tánc. Asztalrendelés.
Telefon: 457-301

AZ EL GARONNE-ban Minden nap tánc! XII., Bors-utca 9.

Milkó Kunszenti (Kunszi) Jazz. Harmonika Gáspár Állandó taxiállomás

A KIS LÚDLÁB-ban új torták születtek! Telefon 360-629. SZOMBATON REGGELIG NYITVA!

KÉZRE KERÜLT a nemzetközi autótolvajbanda magyar főnöke és — rejtettírásos levéltára

Az este jellegzetes pesti „arany-
lajú”-t vallattak a főkapitányság
bűnügyi osztályán, nyúlának, szőke
fiatalember, aki választékosan öltö-
zik, patyolatfehér ingében arany-
gombokat visel, szőke haja „jól
fésült”. Balla Mártonnak hívják,
26 éves, foglalkozása — autógengszter! A nyomozóisztek véle-
ménye szerint

ő a feje annak a nemzetközi
autótolvaj- és csempészbanda-
nak,

amelyet három ország rendőrsége
tízszázötvenöt hónapok óta. A banda
főnöke, Tamás B. Istvánt másfél
hónappal ezelőtt tették ártalmat-
lanná, ám ő sehogyan sem vallott
arról: ki az a titokzatos „fej”, aki-
nek utasítására Közép-Európa
majdnem valamennyi fővárosában
egységes terv szerint működnek az
autótolvajok? Balla egyszerre nem
akar vallani, de csinos Mercedes-
luxuskocsijában megtalálták titkos
írattárárt, amelyben regisztrerekbe
rakva őrizte a veszedelmes „gang”
egész levelezését. A leveleket rejt-
ett írással írták, de a rendőrség
már hozzáfogott a siffre megfejté-
séhez és izgalmasan érdekes adato-
kat talált. Valahányszor Budape-
sten, Bécsben vagy Varsóban eltűnt
egy-egy személygépkocsi,

a többi fővárosok főkbánditái
megkapták a levélbeli értesíté-
st,

hogy — „új ismerősre tettek szert”.
Műhelyük is volt a banditáknak,
ahol az átcsesmpészett kocsikat át-
alakították és hamis papírokat
gyártottak hozzájuk. A Reggel ér-
tesítése szerint a felszabadulás óta

Budapesten 365 gépkocsit, illetve
motorbiciklit loptak el. Ezekből

kétsszázat visszaszerettek

az R-esoport és a bűnügyi osztály
más nyomozói, valamint a Perem-
kapitányságok. Az eredmény annál
meglepőbb, mivel a rendőrség a lo-
pott autótakat jóformán „gyalog”
ülődözte és fogta el. Ifj. L. M.

Két hónap alatt végez a kereskedelmi minisztérium az iparrevízió 300.000 aktájával

A kereskedő-társadalmat hóna-
pok óta a legélénkebben az ipar-
revízió ügye foglalkoztatja. A Reggel
a kereskedelmi és szövetkezeti
minisztériumhoz fordult, ahol a kö-
vetkező felvilágosítást kapta:

— A kötelező kérvényezés határ-
ideje lejárt s most már csak arról
van szó, hogy a kamarák által fe-
lülvizsgált kérvényeket a minisz-
térium illetékes ügyosztálya kar-
totékba szedje és döntson a javas-
latok felett. A kereskedelemügyi
miniszter a revízió kérdésével fog-
lalkozó új ügyosztály felállításához
megfelelő anyagi fedezetet kért a
pénzügyminisztériumtól, tekintet-
tel arra, hogy a több mint 300.000
kérvény átvizsgálása legalább 200
tisztviselő foglalkoztatását teszi
szükségessé. Remélhető, hogy az
ügyosztályt rövidesen megszervez-
hetjük és két hónapon belül ez a
kényes és immár oly soká húzódo-
gó kérdés is dűlőre jut.

Megrázó filmet láttunk.
Ezúttal nem jelző ez a
szó, hogy „megrázó”
hanem egy testi-lelki állapot
meghatározása, amelybe jutot-
tunk, mikor „Az utolsó pillan-
at” című svájci filmet néz-
tük. Ötven szereplője közül
csak öt színészt láttunk, s
többiek: emigránsok, menekül-
tek, áldozatok, vértanúk. A
fasizmus igazi üldözöttjei,
szökött hadifoglyai Európa
minden országából. Aki ezt a
filmet megnézi: irtózáttal és
szenvedélyes ellenkezéssel te-
lik meg. Ezt a gyűlöletet, gyű-
löletet, kint, szenvedést, bünt,
gonoszságot — soha
többel!

Oszták rendező, Leopold
Lindtberg alkotása. Ő
maga is a náci elő me-
nekült Svájcba. Olyan tsgal-
mat, drámát, feszültséget
áraszt ki a filmből, amelyre
Hollywood mesterrendezői és
világhíres sztárjai nem képe-
sek. Az élet, a történelem, az
emberi szenvedés pokla jelen-
nek meg előttünk, véres és
verejtékes valóságban. Majd
meg kell nézni a filmet, akár-
mennyire irtózzunk a közel-
múlt gyűlöletéről. Nincs jo-
gunk elfordulni tőle, farkas-
szemet kell néznünk azzal,
ami volt, azért, hogy — soha
többé ne legyen!

Zord idők borzongató emlé-
két idézi a „Golem” fan-
tasztikus filmje. Két le-
nyűgöző színész miatt érdemes
megnézni. Paul Wegener Gé-
lelmetes és szuggesztív jó-
lelmetes és Harry Baur II. Ru-
dolf császár-alakítása hágy
bennünk felejthetetlen emlé-
ket. A film egyébként inkább
zavaros, mint misztikus. És az
a különös, hogy olyan kiváló
színész, mint Dupvlier, milyen
idegenül és félszegen mozog
ebben a mesében, ahol — nem
találja a helyét!

Írói munka, magasrendű írói
munka a „Tito népe” szö-
vege: Ilja Ehrenburg mű-
ve. Nem ártana, ha nagyon
jól megnéznék a világhírű
orosz író mondatait a magyar
filmfeliratok szerzői, akik
annyiszor bosszantanak ben-
nünket. Megtanulhatják Ilja
Ehrenburgtól, miként kell fi-
noman aláfesteni a képet,
mintha egy megértő és mér-
téktartó kisérné zenekarával a
szólista játékát. Az orosz be-
mondót is meg kell dicsérni:
hangja világosan és gazdag
árnyalással követi a képeket.
Öröm hallgatni!

A magyar építőkarakat keresztülhúzta a nácigyűlölet sátáni számításait

— Irta Tildy Zoltán Gerő miniszternek
a csongrádi Tisza-híd felavatására

Gerő Ernő közlekedési miniszter
vasárnap délelőtt avatta fel
a helyreállított csongrád-szen-
tesí Tisza-hidat.

Ebből az alkalomból Tildy Zoltán
köztársasági elnök, aki akadályoz-
tatása miatt nem jelenhetett meg
az ünnepségen, levelet intézett a
miniszterhez.

A náci fasisztaléboló romboló
gyűlölete — írja levelében az el-
nök — szétzilálta egész közlekedési
rendszerünket. A felszabadulás
után meg kellett állapítanunk,
hogy ez a rombolás messze túl-
ment a hadicélokokon s hid-
jainkat és berendezéseinket úgy
pusztította el, hogy a kifosztott és
gazdaságilag legyengült magyar-
ságnak még reménye se le-
gyen belátható időn belül
eredményes újjáépítésre.

Ma, alig két esztendő
után és különösen az 1946-os év
munkájának befejeztével, örömmel
állapíthatjuk meg, hogy a magyar
építő akarat, dolgozóinak önfelá-
dozása keresztülhúzta a
nácigyűlölet sátáni szá-
mításait, legyőzte a hitetlenke-
dőköt és a tétovázókat is. Olyan
teljesítmények állanak ma előtt-
ünk, amelyek mindenkit meggyőz-

nek demokráciánk alkotó erejéről.
A Szabadság-híd, a Déli-Vasúti
Összekötő-híd, az új tokaaji Tisza-
híd, a tiszafüredi, algyői, a szolnoki
s a most felavatandó csongrád-
szentesi hidak s ezeken a nagyszerű
alkotásokon túl a hidroncskiemelés
eredményes munkája s azok a
nagyszerű eredmények, amelyek a
vasút újjáépítésében, közötti rend-
szerünk helyrehozásában mutat-
koznak, légiforgalmunk megindu-
lása, az új lakihegyi nagy ráfűződő
s postaszolgálatunk reorganizálása
— mind beszédes bizonyosságai egy
céltudatos, tervszerű, jól szervezett
és lelkesedéssel végzett munká-
nak.

A továbbiakban Tildy Zoltán
felkéri Gerő minisztert, hogy

tolmácsolja köszönetét mind-
azoknak a dolgozóknak, munká-
soknak, mérnököknek, terve-
zőknek, tisztviselőknak, akik
közlekedésügyünk bármelyik ter-
ületén jól és becsülettel tel-
jesítették kötelességüket.

Bizonyos vagyok abban — mond-
ja —, hogy az egész nemzet
együtt érez velem ebben az elis-
merésben és abban is, amit Mi-
niszter Úr iránt kívánok ugyan-
eből az alkalomból kifejezni.

A Magánalkalmazottak Szak szervezeteinek jubiláris közgyűlése

A Magyar Magánalkalmazottak
Szabad Szakszervezete vasárnap és
hétfőn tartja a Vasasok Magdo-
nautcai székházában 40. évi köz-
gyűlését. A szervezet tu'ajdonké-
p már fél évszázadra tekinthet vis-
sza, mert 50 évvel ezelőtt mint a
Magántisztviselők és Kereskedel-
mi Alkalmazottak Országos Szö-
vetsége alakult meg, de tíz évig
mint polgári szervezet működött
és csak azután alakult át szak-
szervezetté. A jubiléris közgyű-
lésre eljöttek az osztrák, jugo-
szláv, román és bolgár szakszer-
vezetek kiküldöttei is. Kertész
Miklós nemzetgyűlési képviselő
elnökölt, aki nagy beszédben is-

mertette a szakszervezet multját
és végzett munkáját. Utána Szántó
Béla mondott ünnepi beszédet,
majd a külföldi küldöttek és a
vendégek felszólalása következett.
Az érdemleges munka hétfőn in-
dul meg, amikor Köves főtitkár
előterjeszti évi jelentését, majd
megállapítják a jövő évi költség-
előirányzatot, végül megejtik a
különböző választásokat.

A „VONÓSNÉGYES” utolsó előadása!

Budapest legnagyobb sikere, a
„Vonósnégyes” című Szóke Szakál-
darab Salamon Bélával a Royal Va-
rietében. Ehrenthal Teddy négyhe-
tenként új műsort hoz és ezért már
csak néhány napig kerül színpa-
ra bohózat. Aki nem látta, okvetlen
nézze meg. X

METROPOL HALL
Ma és minden este 7 órakor
A METROPOLBAN NEM LESZ HÁBORU ...
Alfonso vidám revü-je 15 képpen
Irta: NÁDASSY LÁSZLÓ Zenéjét szerezte: BUTTOLA EDE
Stux, a rettenetes ... Bellák Miklós
Asszisztenskisasszony ... Horváth Böske
A doktornő ... Barna Ancl
A bádigos ... Mlsoga László
Eszter, az ártatlan ... Bartók Anny
A tanu ... Raskó György
Acs, a bika ... Alfonso
TÁNC REGGELIG RAKÓCZI-ÚT 58.

Minden külön értesítés helyett!
Nősül a férjem
de nem kell megijedni
LUPE VELEZ
nem hagyja annyiban a dolgot! Mit csinál?
Megtudhatja hétfőtől a **VÁROSI Színházban**
Premier hétfőn este 7 órakor.
(R. K. O.-Hunnia film)

DÖBBENETES FILMÉLMÉNY!
UTOLSÓ PILLANAT
Díszbemutató szerdán, december 18-án, este 8 órakor
Jegyelővétel **ROYAL-APOLLÓ**
HÉTFŐTŐL

„Szerelem a szívet”
Károlyi
Hoffmann
Károlyi
Hoffmann
Károlyi
Hoffmann

A REGGEL
Megjelenik minden hétfőn
és piroshatás ünnep után
1 kelős szerkesztő és kiadó:
PARTAY TIVADAR
Igazgató: **TIMAR SANDOR**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Bajcsy-Zsilinszky-út 78. Telefonok:
Szerkesztőség: 129-079 és 129-844
Kiadóhivatal: 129-070.
Légrády Testvérek Rt. könyvnyomdája
Budapest, V. Bajcsy-Zsilinszky-út 78
A nyomdaiért felelős: Agárdi Károly Ig.

VILÁGSIKER
Nevins és Commager:
AMERIKA
Egy szabad nép története
A korai települőkől a berlini
bevonulásig.
Van-e izgalmasabb regény
az amerikai történelemnél?
MINDEN KÖNYVKERESKEDESBEN
KAPHATÓ!

CSILLÁRSZALON
Mária Terézia kristálycsillárok,
falikarok, állólámpák nagy válasz-
tékban. Romcsillárját újjáalakítjuk.
TERÉZ-KÖRÜT 17.

Szemüvegek
Barna
látászszerkesztőtől
Andrássy-út 26. (Opera mellett)
Szemkinizál és szemorvosi ren-
delvények elkészítése. Látás- és
szemüvegvizsgálat. 27 éves cég

KING cukrászdák
közkezdvelt, kiváló minőségű
süteményei és egyéb készit-
ményei ismét kaphatók.
Karácsonyi és szilveszteri
süteményrendeléseit, a torlódás elkerülése végett, már most szivesked-
jék előjegyeztetni. — Gyár: VI., Király-utca 14. — Telefon: 426-154.
Cukrászdánk: VI., Andrássy-út 38., V., Szent István-körút 29.
VI., Király-utca 14., V., Perczel Mór-utca 2.

CHARLES BOYER • HEDY LAMARR
Izgalmas, érdekes,
romantikus filmje
ALGIR
HÉTFŐTŐL
LLOYD

JAN T CAYNOR • FREDERIC MARCH
pompás amerikai filmje
**Uj csillag
született**
(Madisz film)
HÉTFŐTŐL
ADY

az
ESKÜ
Premier csütörtökön: **URANIA-SCALA**

Reggeli levél

Nemcsak Hollywood...

New-York, december.

Ezen a címen rovatot kezdek „A Reggel”-ben, mert ha ritkán és rendszertelenül magyar lapok kerülnek a kezembe, azt látom belőlük, hogy nem mindig informálják helyesen a magyar közönséget az amerikai viszonyokról. E tudósításokból Magyarországon joggal híhetnék az olvasók, hogy Amerikában mindenki tündérekastélyban lakik, mindenki százszázalékosan fizetett filmrendező és film-díva és egész Amerikában nincs egyéb, mint Hollywood és a newyorki Park Avenue.

Nos, ez nincs így. Távolról sincs így. Amerikában éppoly kevés a pénz az utcán, mint másutt, de a valóság az, hogy az amerikai utca kövezete sokkal-sokkal keményebb, mint más országoké és sokkal nehezebb a pénzét alóla kikaparni, mint egyebütt. A hazudást és hengegést, ami magyar lapokban „amerikai magyar karrierokról” megjelenik, megcafolni nem az én feladatom, de feladatomban tekintem az olvasót — és főleg azokat, akik idekészenek! — tájékoztatni arról is, hogy Amerikában más is van, nemcsak Hollywood.

Amerika a kínos verejtékkel dolgozó ország, amelyben, egy legutóbb, az adóvallomások kapcsán tett hivatalos kimutatás szerint, a lakosságnak, több mint a fele nem keres évi ezer dollárnál többet. A tisztességet, a tehetséget és fáradhatatlan munkát persze siker

koronázza itt is, sőt: nagyobb siker, mint egyebütt, de ez nem „glamour”-ban vagy „swimming pool-os tündérekastélyokban” jut kifejezésre, hanem erkölcsi erőtlen és Amerika-szerte elismert tekintélyben.

Hamarjában összeirtam néhány ilyen igazi nagy magyar sikert:

Neumann János, a newjersey-i Princetonban, az odaváló Előrehaladott Tudományok Egyetemén a matematika tanára. Egy washingtoni szaktalpra 1942-ben az amerikai egyetemi tanárokat megszavaztatta, hogy ki a világon a legjobb matematikus? A válaszosság Neumann Jánosra szavazott; Einstein mögötte maradt, a negyedik helyen. Kármán Tódor a kaliforniai technológiai intézetben az aero-dinamika tanára és ebben a tudományban a legjobban elismert szakember. Szegő Gábor a kaliforniai Stanford egyetemen a matematikai szakosztály igazgatója. Ezen az egyetemen dolgozik Pólya György professzor, ugyancsak matematikus. Doktor Pacsu, a szerves kémia professzora a princeton-i egyetemen; ugyanott, ahol Neumann János professzor. Dr. Tisza elméleti fizikus Amerika legelőkelőbb műegyetemén, a Massachusetts Institut of Technology, melyet az egész óriási országban mindenki rövidített néven, „MIT” néven ismer. Dr. Róna Erzsébet a Washington D. C. ben levő Trinity-egyetemen a

kémia professzora. Dr. Rothman István a chicagoi egyetemen a bőrgyógyászat professzora. Láng Henri Pál newyorki Columbia-egyetemen a zeneesztétika tanár. Goldmark Péter, a televízió egyik feltalálója és tökéletesítője, a legismertebb szakteltekintély a televízió terén és a legnagyobb newyorki rádióállomásnál, a Columbia Broadcasting Systemnél a televíziós-osztály igazgatója. A fiatal tudós Neumann Gábor, az egykori budapesti és bécsi bankgazdát feleségének a fia.

... Ime, csak röptében: néhány feltaláló, tudós, professor. Akik kiemelkedtek az amerikai milliók névtelenségéből és nem a feltűnést hajszolják, hanem az erkölcsi megbecsülést.

Ruttkay György

— A Pesti Színház legközelebbi bemutatója hétfőn, december 23-án lesz. Kolozsvári-Grandpierre Emil Balzac nyomán írt vígjátéka, „A TÖZSELOVAG” kerül színpadra. A címszerepet Lehotay Árpád játssza, mint vendég. A legfontosabb szereplők: Bakó Márta, Farkas Erzsébet, Gáti József, Justh Gyula, Keleti László, Marsovszky Livia, Palotay István, Rátonyi Róbert, Ruttkay Éva, Sivó Mária, Somló István, Székács Miklós, Zátory Kálmán. A darabot Egri István rendezte, mint vendég. Diszlettervező Neógrády Miklós. — Az elővétel megkezdődött.

BELVÁROSI SZÍNHÁZ:

Jakobowski és az ezredes

Semmi sem fontos, semminek sincs súlya itt, csak az önmagában tündöklő mondatnak, s a gondolatnak, mely a mondat betűinek magikus sugárzásában jelenik meg. Werfel nagy humanista valóságai ezek, az ő megőkézése, szenvedése, emberisége szikrázik szírius tisztaságban e betűkből. Hogy a nagy író helyei-közzel kissé lapos és alpári burleszkébe csap át? Moliere lángész volt, nagy humanista, zord ostorcsatagglató, veszedelmes leckéztető. És főként költő, aki önmagáról valott. De fejébe nyomta a csörgőspákt és eléggé közönséges bohóságok és bohócokdások szövegéből csillámlik elő mondanivalóinak lidérces tüze. A Belvárosi Színház előadása kitűnő! Márkus László, a rendező, az alakok jelképszerűségét hangsúlyozza, a werfeii szavak varázsát érezteti. Rádai finoman árnyalt mondataival, kifejező arcjárással, meggyőző egyszerűséggel juttatja a nézőt Werfel vallomásainak megérző közelségébe. Dénes az ezredes torzképét riktóiban rajzolja, s megérezeti a nagy „komplexumot”: azt, hogy e lengyel öbesterben, aki Hitler ellen harcol, s előre menekül — benne van maga Hitler... Mezey Mária Madame La France alakját elragadóan és sokrétű gazdagságban rajzolja meg. Harsányi „Oberstumbandführere” félelmetesen valószínű, tökéletes alakítás! Bárszky Krisztián, Szabó, Simonyi Mária és Soltesz Annelé — igen jók. (B. I.)

Nemzeti Kamara Színház:

A BUNDA

Ötvenhárom év alatt a színpadi mű megőregszik, előbb és inkább, mint az ember Ifjúság — vagy ahogyan az emberekre szokták mondani: „örökifjúság!” — csak a lángésznek jut, mert az ő mondanivalója időfelelti és időtlen. Gerhart Hauptmann ötvenháromeves műve olyan, mintha egy embernek rokadott lesz a teste, ám úde és ifjú marad az arca. A naturalista izék, a maga korában szenzációs „köznyezetrajz” megkopott. De a szatíra ereje töretlen, a mondanivaló a mi korunkhoz szól. „A bunda” témája örök, mint maga a — sötétgyű, gyűlölködő, baszkodó bürokrácia. („A hivatalnok packázásai”... — ahogyan Shakespeare mondja!) mint az a junker-szolgabírórendszer, amelyet a nagy író szatírja gúnyol ki. Az előadás egészen kiváló. A szerepeket valóban mesteri kéz osztotta ki: Somlay, Peti, Gózon, Bartos, Rajczy és Bihary varázsolják elénk, már külső megjelenésükben is szuggesztíven a „tölvajkomédia” éles arcéleit, de Ungváry és Bánky Zsuzsa is igen jó, Ladomerszky Margit pedig kitűnő, csak — túlrókonzensives! Gelléri Endre rendezése valószínűs remeklés: kihegyezte Gerhart Hauptmannnak a mi korunk felé zengő mondanivalóját, finomra élezte a szatíráját. Hauptmann szavainak új virulást ad Gábor Andor fordítása. Varga Mátyás színpadképei pedig valószínűs-idészők! (B. I.)

Ovenall fogkrémét és örökre törhetetlen hive marad! Az Ovenall ma jobb mint békében!

a megbízható fogkrém!

KARÁCSONYRA egy HERMES BABY IRÓGÉP! Kizárólagos vezérképvislet: KOVÁCS A. ÉS TÁRSA V., Nádor-utca 5. Telefon: 183-296.

BÉLYEG és BÉLYEGALBUM a leghasznosabb karácsonyi ajándék Kovácsától, IV., Kossuth Lajos-u. 17. (udvarban).

„ORFEUM A POKOLBAN”

Nagy siker a Moulin Rouge revüje Imre) és Göring (Pártos Gusztáv). Ott van a pokolban Muscolini is, de idevárják negyediknek a pokol kártyajátékához Francót, Latabár Kálmán a főszereplője a revűnek és nagy sikere van még Ráthonyi Róbertnek, Tihanyi Magdának, Miszánának, Körösnének, Darvas Marikának, Virágh Ilusnak, a táncsoportnak és Chappynnek, a Moulin-zenekar ének. A Hoc Dawh-t, az új tancot is látjuk a revű keretében.

Albarría Szalon

az Oktogonon megnyit! Zádor Mária Tánc Vécsey-Gáti énekel duó Telefon: 224-604, 224-614.

HAJFESTES TARTÓS ONDULÁLÁS Elsőrangú munka, ETOILE fodrász szalon, IV., Fehérhajó-utca 2. (Bécsi-utca sarok.) Telefon: 130-435.

KOTA KÖNYV GRAMOFON BÁRD IV., Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: 139-210.

LANCIA APRILIA (Pharina) prima állapotban bejártva, FIAT 1500 BMW 750 oldalocsis eladó. Aprilia és Topolino eszemotorok kaphatók. Tokai, Légrady Károly-u. 39.

Célszerű ajándékok! HALINA-BIRGERLY CSIZMÁK DIVAT HÁZICIPÓK, MELEG PAPUCSOK gyermek számokban. OLCSÓ ÁRAK! ADRIA Rákóczi-út 32. Tel.: 420-580. JETVERSENY HATARNAPOK december 15, 19, 22, 26.

KÖRMENDY KÖNYVKIADÓ KARÁCSONYA

A FELNÖTTERNEK:			
Peéry Piri: A megtalált pokol	Berend Miklósné: NE ŪLJ!	Sayers Bálint: Az izgalom mesterei I.-II.	Berend Miklósné: Visszahulló kő
AZ IFJUSÁGNAK:			
Dickens: Copperfield Dávid	Lekner Artur: Édes mostoha IV. kiadás.	Mark Twain: Koldus és királyfi	Bátky: Élő vonalak, a rajzolás A-B-C-je

A Franklin Társulat karácsonyi újdonságai:

MARSHALL TABORNAGY: **Ő győztünk** Világsiker. A nagy háborúnak detektívregény izgalmaságával megírt története. Számos térképpel. Ara kötve 18.—

ULRICO RICHELBERG: **Láthatatlan világ** Az élet rejtelmes tényezőiről, a mikrobák hatásáról fest izgalmas képet ez az új Búvár-könyv. Ara kötve 14.—

MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSESEN KAPHATÓ!

ANDRÉ SIEGFRIED: **A Földközi tenger** Az európai kultúra e bölcsőjéről ragyogó előadással megírt kötet szinte észrevétlenül gyarapítja az olvasó tudását. Számos ábrával. Ara kötve 22.—

RAINER MARIA RILKE: **Matte Laurids Brigge feljegyzései** Egy költői lélek csodálatos önvallomása. Ara kötve 24.—

Café de la Paix **SZALONJA** megnyit! Szombaton reggel 5-ig nyitva, vasárnap 5 órai tea, TÁNC ZONGORANAL KENÉZ JUDIT PETŐ GÉZA TÓTH IMRE Telefon: 124-308, 124-708.

ALLIED CLUB (a Kossuth szobor mögött) Asztalrendés: 121-706 **SZENDE BESSY** az elragadó új siker Zene: SZABÓ FIVÉREK BLEYER PÁL VACSORAKÖLÖNLEGESSÉGEK TÁNC REGGELIG

Kis notesz

= =

A PENZÜGYMINISZTERIUMBAN több új rendelet és törvényjavaslat készül, amelyek az állami bevételek további fokozását célozzák.

Tökéletes kézfimó? Vital gelée!

LEON Blum Franciaország 74 éves miniszterelnöke a legtestesebb és legtekintélyesebb, de a legműveltebb francia politikusok egyike.

Bármikor, bárkit, bárhol boldoggá tesz Tekla-ajándékkal. Kristóf-tér 7.

AZ OTTHON Irok és Hírlapírók Köre, amely több mint félszázada valóban írók és hírlapírók politikamentes otthona, újra megnyílt New-Yorkban.

GRETA Garbo 1941 óta nem szerepelt a filmen, finoman és előkelően élt, elvonulva gyönyörű otthonában.

Kosztelitz Lavendula parfóm és virág együtt. Kizárólag Kosztelitz Parfümeriában, Váci-utca 18.

BÁZELBEN járt Hajdu János, a kitűnő magyar vívó és betért egy üzletbe, csokoládét vásárolni.

Szarkalábak ellen? Hormocith B. krém!

AZ ANGOL királyi pár és a hercegisasszonyok küszöbön álló látogatását Dél-Afrika két nagyalakú új bélyeggel ünnepli meg.

Smart levendula kezettában Ft. 15. Új helyiség, Váci-u. 9. Tel.: 384-226.

MAGYAROK párisi tündökléséről ír a Notesznek Márjás Viktor. Vértés Marcell, a világhírű rajzoló hat év után visszaérkezett Amerikából és ez alkalomból nagy cikket írt róla Francois Carcot, a nagynevű író, a Goncourt Akadémia tagja.

Merry Shandy toilettvíz, a legfinomabb ajándék karácsonyra. Kosztelitz Parfümeria, Váci-utca 18.

H. G. WELLS, a nemrég meghalt nagy angol író hagyatéka 60.000 font, két és félmillió forint.

Karácsonyi felvételek propaganda. Áron Várkonyi Studio, Deák-tér 3. Tel.: 185-050. és 268-650.

NAGYSZÁMÚ orosz szörme került e héten aukcióra a háború után először New-Yorkban.

A BANKOK fokozottabb ellenőrzésére tíz tagból álló bankpolitikai tanács alakult, amelynek mandátuma három évre szól és a tanács tagjai munkájukért semmiféle díjazásban nem részesülnek.

A VILÁG legdrágább telke a newyorki Fifth Avenue egy sarka, amely száz év óta kálvinista templom, a St. Nicholas áll. A telekért most egy tőkés csoport négy millió dollárt kínált, de a gyűlést a kecsesítő ajánlat nem fogadta el, mondván „Krisztus nem hátrálhat meg Mammon előtt!”

ÖTVEN ÉVE, hogy Vizvári Mariska a Nemzeti Színház tagja lett és a közönség, amely annyira szereti e kiváló színésznő művészetét, s nem felejt el egy-egy élettől duzzadó asszonyalakját, hiába várja, hogy a félszázados jubileum alkalmából Vizvári Mariska legalább — megszólalhasson a Nemzeti Színház színpadán!...

Kézvörösség ellen? Hendex kézapóli!

BELGRÁDI követünk, Szántó Zoltán most foglalja el fontos posztját. A követség tagjai Szantokay Zoltán konzul, Homonnay Tivadár követségi titkár, Réa József sajtóattasé.

HAT hónap múlva ugyanúgy törlik magukat a nagy termelő államok, hogy a gabonájukat eladják, amint most törlik magukat a fogyasztó államok, hogy gabonához jussanak, mondotta Strachey angol közlekedési miniszter az alsóház péntek esti ülésén.

Pullover, kötött ruha, kosztüm, stílusól, Haris-köz 3.

A TEA eltűnt a csemegeüzletek kirakatából! Szakkörökben úgy informáltak a Noteszt, hogy a tea téli cikk, a fogyasztás erősen megnövekedett, a szállítása nagyon körülményes és az utánpótlás minimális.

Hölgyek részére legnagyobb öröm: Williams levendula díszdobozban.

REPULÓISTÁLLÓK szállítják a versenylovakat Angliából Amerikába. Nyolc, összesen 250.000 dollár értékű telivér repült át pénteken az Atlanti Óceánra a shannoni repülőtérről, egy négymotoros Sky-master gépen, amely egyenként 32 utast szállít.

BUNDT VENNI ERDEMES FELMENNİ SZEMERE

Részletre is! Valódi Bösendorfer ERZÉRTSZÁZ FORINT LYRA

AUTÓ SZAKISKOLA Hikadé Teréz-körút 7

KARÁCSONYRA praktikus ajándékot! Ezüst evészkészlet, disztárgyak

Papírhulladékok Selejtpapírt ZELINKA SANDOR

Feltoanas AERO-FURGON eladó, Luther-utca 1/c.

Perzsaszőnyeg Vétel-eladás, Ungár, Király-u. 14.

GRAMOFON RÁDIO KIRÁLYÚ REMENYI zongora, hangszer

Mindent 1950 Ft.-ért Párisi Nagy Aruház

Sífelszerelés ródli Molnár Gyula

üzlet-berendezése, kultok, áliványok, asztalok megoszlva is eladók. CITY

Hegedűk, gramofonok, rádiók összes hangszerek lemezekben MOGYORÓSSY 71

Karácsonyi áruszállítását végeztess SAS áruúvarozóval

IRODA-BÚTORT URANIA 161

Irodabútor? Szék? CITY

BLUTHNER-zongora 4000 forint, Kohn Albert zongoraterem, Bécsi-u. 3.

ALPACCA rozsdamentes evészkészlet, hór-sörkímérőpultok és villany- és gázhűtőszekrények

Werner Alajos Műhangszerkészítő koszorúsmester

Naptárak, Kalendáriumok, cukorkás zacskók legolcsóbban György Imre

NYÍRS NYÚLBŐRT pezsmá-, hőreség- és vadbőrt vesz TSUK GYAR

Kardos bútor jó kútor Wesselényi-utca 18.

Üzemhelyiséget építészeti keresünk csendes üzemi részre „Ujpesten” jellegre Budapesthez, Bajcsy-Zsilinszky-út 65.

TÖLTŐTOLL és CSAVARIRON 26⁵⁰ „Goldur”-tollal, díszdobozban; összesen

VESZÉK ES ELADÓK hűtőgépet, számlológépet, varrógépet, gramofont, rádiót, márkás porcelánt, festményt, antik bútor, hagyatékot és perzsaszőnyeget DOMÁNY

Amerikai teherautók árukölcsönből főbizományosnál, Pajor, V., Géza-u. 1.